

सन्दर्भ : वैदेशिक रोजगार

नौ महिनामा दुई लाख ५६ हजार विदेशिए

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- चालु आर्थिक वर्षका नौ महिनामा साठै दुई लाखभन्दा बढी नेपाली श्रम स्वीकृति लिएर वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन्। नेपाल राष्ट्र बैंकको प्रतिवेदनअनुसार चैत मसान्तसम्म अन्तिम श्रम स्वीकृति (संस्थागत तथा व्यक्तिगत-नयाँ र वैधानिकीकरण) लिने नेपालीको संख्या दुई लाख ५६ हजार ३१ रहेको छ। यो वर्ष श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिनेको संख्या उल्लेख्य बढेको पाइएको हो। अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो संख्या ७४.९ प्रतिशतले घटेको थियो।

चालु आवको पुस महिनामा सबैभन्दा धेरै ३६ हजार ४३१ जना अन्तिम श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिएका थिए। त्यसैगरी मंसिरमा ३४ हजार ७०० र माघ महिनामा ३२ हजार ५८९ जनाले अन्तिम श्रम स्वीकृति लिएका थिए। सबैभन्दा कम पहिलो महिना साउनमा १३ हजार ८०० जना श्रम स्वीकृति लिएर विभिन्न मुलुकमा गएका थिए।

पछिल्लो महिना चैतमा २८ हजार १३१ जना श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिएका छन्। चैतमा विदेशिनेको संख्या फागुनमा भन्दा बढी हो। फागुनमा २७ हजार ७९८ जनाले अन्तिम श्रम स्वीकृति लिएका थिए। यस्तै,

भदौमा २४ हजार ६९२, असोजमा २७ हजार ८२४, कात्तिकमा ३० हजार ६६ जनाले अन्तिम श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिएको तथ्यांक छ। यता वैदेशिक रोजगारीका लागि पुनः श्रम स्वीकृति लिने नेपालीको संख्या समीक्षा अवधिमा १९९.९ प्रतिशतले बढेको छ। चैत मसान्तसम्मको अवधिमा दुई लाख ५६ हजार ६२९ जनाले पुनः श्रम स्वीकृति लिएको तथ्यांक छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो संख्या ६०.७ प्रतिशतले घटेको थियो।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसको संक्रमणका कारण प्रभावित बनेको वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्र पछिल्लो समय लयमा फर्कन लागेको तथ्यांकले पुष्टि गर्छ। नेपालका साथै गन्तव्य मुलुकहरूमा कोरोना संक्रमण सामान्य बन्दै गएका कारण यो क्षेत्रमा सुधार देखिएको हो।

समीक्षा वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूले पठाएको रिमिटचान्समा पनि सुधार आएको छ। यद्यपि, अधिल्लो वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ०.६ प्रतिशतले कमी आई सात खर्ब २४ अर्ब ७४ करोड रूपैयाँ कायम भएको राष्ट्र बैंकको तथ्यांकमा उल्लेख छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा रिमिटचान्स १६.५ प्रतिशतले बढेको थियो।

स्थानीय निर्वाचनको प्रारम्भिक मतपरिणाम: एमाले-गठबन्धन प्रतिस्पर्धामा स्वतन्त्रको चुनौती

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- शुरुवार भएको स्थानीय तह निर्वाचनको मतगणना चलिरहेको छ। कतिपय स्थानमा शुरुवार रातिदेखि नै मतगणना सुरु भएको थियो। बाँकीमा शनिवारदेखि मतगणना जारी छ। कतिपय स्थानीय तहको मतपरिणाम आउन थालेको छ।

निर्विरोध निर्वाचितसहित हालसम्म १४ पालिकाको नतिजा सार्वजनिक भएको छ। नतिजा सार्वजनिक भइसकेकामा नेकपा एमालेले अग्रता लिइरहेको छ। एमालेलाई नेपाली कांग्रेसले पछ्याइरहेको छ। स्वतन्त्र उम्मेदवारहरूले समेत दलहरूलाई कडा चुनौती दिइरहेका छन्।

हालसम्म सार्वजनिक मतपरिणामअनुसार एमालेले छ वटा गाउँपालिकामा अध्यक्ष र पाँच वटामा उपाध्यक्ष जितेको छ। कांग्रेसले पाँचवटा अध्यक्ष/प्रमुख तथा पाँच वटै उपाध्यक्ष/उपप्रमुख जितेको छ। यस्तै, नेकपा एकीकृत समाजवादीले दुई वटा गाउँपालिका अध्यक्ष तथा एक उपाध्यक्ष जितेको छ।

एमालेले मनाङको चामे र मनाङ डिस्याङ गाउँपालिका, डोल्पाको शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका, मुस्ताङको लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका, मुस्ताङ वाराङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका, मुस्ताङ लोमन्थाङ गाउँपालिका, मुस्ताङ उपप्रमुख/उपाध्यक्ष (५) नापाँभूमि गाउँपालिका, मुस्ताङ लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका, मुस्ताङ लोमन्थाङ गाउँपालिका, मुस्ताङ वाराङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका, मुस्ताङ छाकाँ ताडसोड गाउँपालिका, डोल्पा डडेल्धुराको गन्याथुरा गाउँपालिका र गुल्मीको रेसुंगा नगरपालिकामा कांग्रेसका उम्मेदवार उपाध्यक्ष/उपप्रमुखमा विजयी भएका छन्। त्यस्तै, नेकपा एकीकृत समाजवादीले डोल्पाको काङ्के र छाकाँ ताडसोड गाउँपालिकामा अध्यक्ष जितेको छ। डोल्पाको बुढ गाउँपालिकामा पनि एकीकृत समाजवादीका उम्मेदवार उपाध्यक्षमा विजयी भएको छ। नेकपा माओवादी केन्द्रले

योषित मत परिणाम

नेकपा एमाले	नेपाली कांग्रेस	माओवादी केन्द्र	अग्रता कसको कति?
नेकपा अध्यक्ष (६)	प्रमुख/अध्यक्ष (५)	प्रमुख/अध्यक्ष (१)	नेपाली कांग्रेस प्रमुख - २६०, उपप्रमुख - २००
चामे गाउँपालिका, मनाङ	नापाँभूमि गाउँपालिका, मुस्ताङ	जगदुल्ला गाउँपालिका, डोल्पा	नेकपा एमाले प्रमुख - १६१, उपप्रमुख - १८१
मनाङ डिस्याङ गाउँपालिका, मनाङ	घरफभोङ गाउँपालिका, मुस्ताङ	जगदुल्ला गाउँपालिका, डोल्पा	माओवादी केन्द्र प्रमुख - १०२, उपप्रमुख - १२६
शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका, डोल्पा	नासाँ गाउँपालिका, मनाङ	नासाँ गाउँपालिका, मनाङ	जसपा नेपाल प्रमुख - २२, उपप्रमुख - १७
लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका, मुस्ताङ	गन्याथुरा गाउँपालिका, डडेल्धुरा	रेसुंगा नगरपालिका, गुल्मी	नेकपा प्रमुख - ५, उपप्रमुख - ५
वाराङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका, मुस्ताङ	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष (५)	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष (५)	एकीकृत समाजवादी प्रमुख - १२, उपप्रमुख - ९
लोमन्थाङ गाउँपालिका, मुस्ताङ	नापाँभूमि गाउँपालिका, मुस्ताङ	काङ्के गाउँपालिका, डोल्पा	अन्य उपाध्यक्ष (१)
मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका र लोमन्थाङ गाउँपालिकामा अध्यक्ष जितेको हो।	लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका, मुस्ताङ	छाकाँ ताडसोड गाउँपालिका, डोल्पा	डोल्पो बुढ गाउँपालिका, डोल्पा
उपाध्यक्षतर्फ मुस्ताङका नापाँभूमि, लो-घेकर दामोदरकुण्ड, लोमन्थाङ र वाराङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका तथा डोल्पाको छाकाँ ताडसोड गाउँपालिकामा एमालेका उम्मेदवार विजयी भएका छन्।	लोमन्थाङ गाउँपालिका, मुस्ताङ	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष (१)	
नेपाली कांग्रेसले मुस्ताङका नापाँभूमि र घरफभोङ गाउँपालिका, मनाङको नासाँ गाउँपालिका, डडेल्धुराको गन्याथुरा गाउँपालिका र गुल्मीको रेसुंगा नगरपालिकामा अध्यक्ष जितेको छ।	वाराङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका, मुस्ताङ	डोल्पो बुढ गाउँपालिका, डोल्पा	

उपप्रमुख/उपाध्यक्ष १८९ वटामा अग्रता लिइरहेको छ। यसैगरी माओवादी केन्द्रले प्रमुख/अध्यक्ष १०२ र उपप्रमुख/उपाध्यक्ष १२६, जसपा नेपालले प्रमुख/अध्यक्ष २२ र उपप्रमुख/उपाध्यक्ष १७, लोसपा प्रमुख/अध्यक्ष ५ र उपप्रमुख/उपाध्यक्ष ५, एकीकृत समाजवादीले प्रमुख/अध्यक्ष १२ र उपप्रमुख/उपाध्यक्ष ९ तथा स्वतन्त्रसहित अन्य दलले प्रमुख २७, उपप्रमुख २१ स्थानीय तहमा अग्रता बनाएका छन्।

काठमाडौँमा बालेनको अग्रता

काठमाडौँ महानगरपालिकाका मेयर पदका स्वतन्त्र उम्मेदवार बालेन (बालेन) शहाले अग्रता बनाएका छन्। शनिवार राति ११ बजेसम्मको अद्यावधिक विवरणअनुसार उनले ८४२ मत पाएका छन्। उनलाई नेकपा एमालेका मेयर पदका उम्मेदवार केशव स्वर्णपुले ७२३ मतसहित पछ्याइरहेका छन्। त्यस्तै, नेपाली कांग्रेसका उम्मेदवार सिर्जना सिंह ५०९ मत ल्याएर तेस्रो स्थानमा छिन्। सिंहलाई एकीकृत समाजवादी र माओवादी केन्द्रको पनि साथ छ।

उपमेयरमा भने एमालेकी सुनिता ङ्गोलले लोकप्रिय मतका साथ अग्रता लिइरहेकी छन्। उनले ६०२ मत ल्याएकी छन्। एकीकृत समाजवादीका रामेश्वर श्रेष्ठले १२६ मत ल्याएका छन्। यस्तै, राप्रपाकी विनिता मर्याले पनि १२६ मत नै पाएकी छन्। सबैको चासोको केन्द्र बनेको भरतपुर महानगरपालिकामा गठबन्धनबाट उम्मेदवार बनेकी माओवादी केन्द्रकी रेनु दाहालले अग्रता बनाएका छन्। पोखरा महानगरपालिकामा एकीकृत समाजवादीले एमालेका उम्मेदवारमाथि प्रारम्भिक अग्रता बनाएका छन्। काठमाडौँ महानगरसहित अधिकांश स्थानीय तहमा बागी उम्मेदवारले अग्रता बनाइरहेका छन्। धुलिखेल, जनकरपुरधामलगायत स्थानीय तहमा बागी उम्मेदवार अगाडि देखिएका हुन्। केही वडामासमेत बागी उम्मेदवार विजयी भएका छन्।

पाँचौँ पटक नेपाल भ्रमणमा आउँदै भारतका प्रधानमन्त्री मोदी

मोदीको यो भ्रमणले धार्मिक पर्यटनसँगै द्विदेशीय सहयोगात्मक सम्बन्ध सुदृढ हुने विश्वास गरिएको छ

■ शरच्चन्द्र भण्डारी

काठमाडौँ- भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी भोलि सोमवार नेपालको औपचारिक भ्रमणमा आउँदै छन्। बुद्ध जयन्तीको अवसरमा लुम्बिनीमा आयोजना हुने विशेष समारोहमा सहभागी हुन प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको निमन्त्रणामा उनी नेपाल आउन लागेका हुन्। आठ वर्षअघि भारतको प्रधानमन्त्री भएपछि हुन लागेको उनको यो पाँचौँ भ्रमण हो।

धार्मिक एवं आध्यात्मिक प्रकृतिको भ्रमण भए पनि दुवै देशका प्रधानमन्त्रीबीच हुने वार्तालाई दुवै मुलुकका जनताले चासोका साथ नियालेका छन्। प्रधानमन्त्रीको यो भ्रमणले धार्मिक पर्यटनसँगै द्विदेशीय सहयोगात्मक सम्बन्ध सुदृढ हुने विश्वास गरिएको छ। गत चैतमा भएको प्रधानमन्त्री देउवाको भारत भ्रमण र त्यसक्रममा भएका सहमतिका कार्यान्वयन तथा भावी योजनाबारे उनीहरूबीच विचारविमर्श हुने अपेक्षा गरिएको छ।

पश्चिम सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माणका निम्ति भारतसँग अनुरोध गर्ने प्रधानमन्त्री देउवाको सार्वजनिक अभिव्यक्तिले नेपाल र भारतका जनता उत्साहित भएका छन्। ऊर्जा संकटले पिरोलिएका भारतका मित्रहरू नेपालमा उत्पादित बिजुली पाउने आशामा उत्साहित भएका हुन् भने अपार जलश्रोतको सम्यक् सदुपयोग नहुँदा विकासको बाटोमा गतिहीन हुनुनपने परिस्थितिको परिकल्पनामा नेपालीमा ऊर्जा थपिएको हो। यद्यपि, उक्त आयोजना निर्माण गर्न लामो समय र विशाल पूँजी लाग्नेछ। तर, राजनीतिक नेतृत्वमा दृढ इच्छाशक्ति भएमा यस्ता परियोजना बनाउन सकिन्छ। आपसी समझदारी भएमा प्रारम्भिक चरणका प्रक्रियागत कामको थालनी शीघ्र गर्न सकिनेछ।

प्रधानमन्त्री देउवासँगै भारतका प्रधानमन्त्रीले मायादेवी मन्दिरमा पूजाअर्चना गर्ने, लुम्बिनीको विहार क्षेत्रमा बौद्ध संस्कृति तथा सम्पदा केन्द्रको शिलान्यास गर्ने कार्यक्रमले गौतमबुद्धको (बाँकी पृष्ठ २ मा)

यस्तो छ भ्रमणको कार्यक्रम

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी जेठ २ गते भारतको सारनाथबाट हेलिकप्टरमा लुम्बिनी आउने कार्यक्रम छ। उनी लुम्बिनी विहारको करिब ११ बजे आइपुग्ने लुम्बिनी विकास कोषले जनाएको छ। भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले मायादेवी मन्दिरमा बुद्धको पदचापमा पूजा गर्ने र पुष्प चढाउने कार्यक्रम रहेको छ। यसका साथै मायादेवी मन्दिरसँगै रहेको अशोकस्तम्भमा उनले दीप प्रज्वलन गर्ने कार्यक्रमसमेत रहेको विकास कोषका सदस्य सचिव सानुवाजा शाक्यले जानकारी दिए।

भारतीय प्रधानमन्त्रीको भ्रमणमा सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन भारतीय सुरक्षाकर्मी एसपिजी (स्पेसल प्रोटेक्सन गार्ड) बुधवार भारतीय वायुसेनाको विमानबाट लुम्बिनी आइपुगेको छ। यसका साथै भारतीय प्रधानमन्त्रीको लुम्बिनी भ्रमणका क्रममा सवारीका लागि भारतबाट बुधवार नै चार वटा गाडीसमेत आइपुगेका छन्। ती गाडी विमानबाट नै भैरहवास्थित गौतमबुद्ध विमानस्थलमा भारिएका थियो।

लुम्बिनीमा मायादेवी मन्दिरको पूजा तथा दीप प्रज्वलनपश्चात् यसअघि प्रधानमन्त्री मोदीका तर्फबाट भारतीय राजदूतले रोपेको बोधिबृक्षमा जनचेतना गर्ने कार्यक्रम रहेको सदस्य सचिव शाक्यले जानकारी दिए।

यसैगरी भारत सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय बुद्धिष्ठ कन्फरेडसन् (आईबिसी)मार्फत लुम्बिनीमा निर्माण गर्न लागेको बौद्ध विहारको प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र समकक्षी भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले संयुक्तरूपमा शिलान्यास गर्ने कार्यक्रम रहेको उनले जानकारी दिए। यसलगत्तै दुवै देशका प्रधानमन्त्रीको होटल पवनमा द्विपक्षीय भेटघाट हुने कार्यक्रम रहेको उनले बताए। द्विपक्षीय भेटपश्चात् करिब १ बजे २५६६औँ बुद्धपूर्णिमा तथा लुम्बिनी दिवस, २०७९ मूल समारोहमा भारतीय प्रधानमन्त्री मोदी उपस्थित हुने कार्यक्रम रहेको विकास कोषले जनाएको छ। उक्त समारोहलाई प्रधानमन्त्री देउवा र समकक्षी भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले विशेष सम्बोधन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।

NOVEL CORONA VIRUS (nCoV)

सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

- ज्वरो (१००.४°F भन्दा माथि)
- ध्यास प्रध्यासमा अत्याधिक समस्या
- रुघा र खोकी

"नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा रुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, ध्यासप्रध्यासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने।"

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरुलाई बचाउने?

- नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने।
- खोक्दा र हाछ्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने।
- फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।
- जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छीसँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।
- पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसंग पकाएर मात्र खाने।

१

५

२

६

३

७

८

१ चितवनको भरतपुर महानगरपालिकाको शनिबार मतगणनाका क्रममा उपस्थित महानगर प्रमुखका उम्मेदवारहरू नेकपा एमालेका विजय सुवेदी, नेकपा माओवादी केन्द्रकी रेनु दाहाल र स्वतन्त्र उम्मेदवार जगन्नाथ पौडेललगायत ।

२ तनहुँको धिरिङ गाउँपालिकास्थित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा शनिबार मतगणना कार्य गर्दै कर्मचारी । तारबार र सिसी क्यामरा जडान गरेर मतगणना भइरहेको छ ।

३ शुक्रबार सम्पन्न भएको स्थानीय तहको निर्वाचनमा ताप्लेजुङको फुङ्लिङ नगरपालिका-११ मा गठबन्धनको साभा उम्मेदवार नेकपा माओवादी केन्द्रका युवराज भट्टराई विजय प्राप्त गरेपछि । उनी ३५४ मत प्राप्त गर्दै विजयी भएका हुन् ।

४ काभ्रेपलाञ्चोकको धुलिखेल नगरपालिका वडा नं १ मा नेपाली कांग्रेसका वडाध्यक्षका उम्मेदवार सन्तबहादुर लामा विजयी भएपछि शनिबार धुलिखेलमा निकालिएको विजयी प्याली ।

५ ताप्लेजुङको फुङ्लिङ नगरपालिकामा रहेको मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयको परिसरमा मत परिणामको पर्खाइमा बसेका राजनीतिक दलका नेता तथा कार्यकर्ता ।

६ भक्तपुरको खरिपाटीस्थित नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको तालिम भवनमा चाँगुनारायण नगरपालिकाको मतगणना गर्ने क्रममा मतपत्र खन्याउँदै ।

७ काठमाडौँ महानगरपालिकाको मतगणनास्थल राष्ट्रिय सभागृहमा समाज डेण्टल अस्पताल र लायन्स क्लब काठमाडौँको सहकार्यमा सञ्चालित निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरमा स्वास्थ्य चाँच गराउँदै एक म्यादी प्रहरी ।
सबै तस्वीरहरू: रासस

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

न्यून मतदानको सन्देश

मुलुक संघीय संरचनामा गएपछि दोस्रोपटक स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भएको छ। विभिन्न आशंकलाई चिदै सरकारले तोकैकै समय यही वैशाख ३० गते स्थानीय निर्वाचन सम्पन्न गरेको हो। निर्वाचन केही छिटफुट घटनाबाहेक समग्रमा शान्तिपूर्ण रूपमा नै सम्पन्न भयो। यद्यपि, केही मतदान केन्द्रहरूमा विभिन्न दल, उम्मेदवारलगायतको विवादका कारण निर्वाचन स्थगित हुन पुग्यो। केही स्थानमा दुईपक्षबीच झगडा हुँदा ज्यानै जाने घटना पनि भए। राजनीतिक दल तथा उम्मेदवारबीच विभिन्न कारणले उत्पन्न विवादपछि लुम्बिनी प्रदेशबाहेकका छ वटा प्रदेशका १७ जिल्लाका ४४ मतदानस्थलका गरी ८५ मतदान केन्द्रमा मतदान स्थगन भएको निर्वाचन आयो गले जनाएको छ।

स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ मा यसपालि विभिन्न राजनीतिक दलका ३५५ जना विभिन्न पदाधिकारी, छ वडाध्यक्षसहित ३५ जना स्वतन्त्र सदस्यसमेत गरी ३९० निर्वाचन निर्वाचित भएका छन्। निर्वाचनमा १० हजार ७५६ मतदानस्थलका २९ हजार ९५५ मतदान केन्द्रबाट एक करोड ७७ लाख ३३ हजार ७२३ मतदाताले जम्मा ३५ हजार २२९ जनामध्ये निर्वाचन निर्वाचित भएकाबाहेकका पदमा प्रतिनिधि छनोटका लागि मतदान गरेका छन्। यसपालि दर्ता भएका ७९ वटा राजनीतिक दलहरूमध्ये जम्मा ६५ राजनीतिक दल चुनावी प्रतिस्पर्धामा थिए। विभिन्न राजनीतिक दल र स्वतन्त्र उम्मेदवारसमेत गरी जम्मा एक लाख ४५ हजार १९ जना चुनावी प्रतिस्पर्धामा थिए।

देशभरका सबै स्थानीय तहमा एकैपटक गरिएको निर्वाचनमा मतदाताको सहभागिता भने न्यून देखिएको छ। निर्वाचन आयोगका अनुसार निर्वाचनमा करिब ६४ प्रतिशत मतदान भएको छ। यो सहभागिता सन्तोषजनक नभएको राजनीति विश्लेषकहरूले बताएका छन्। सबैभन्दा धेरै मतदाता रहेको काठमाडौं महानगरपालिकामा करिब ५० प्रतिशतको हाराहारीमा मात्र मतदान भएको छ। आयोगका अनुसार काठमाडौंमा ५२ प्रतिशतमात्र मत खसेको छ। अन्य महानगरहरूमा पनि मतदान सन्तोषजनक देखिँदैँन। सहरी क्षेत्रमा भएको न्यून सहभागिताले मुलुकभरको समग्र मतदान न्यून देखिएको हो। यसरी मतदाताको सहभागिता न्यून हुनुलाई विभिन्न पक्षबाट विश्लेषण भइरहेको छ।

आवधिक निर्वाचन लोकतन्त्रको आधार मानिन्छ। जनताले आफ्नो जनप्रतिनिधि आफैँले चुन पाउने अधिकारको सदुपयोग निर्वाचनबाट गर्ने गर्दछ। तर, निर्वाचनमा मतदाताको न्यून सहभागिता हुनुले निर्वाचन प्रणालीमाथिकै विश्वासनीयता कम भएको ठहरिने विश्लेषकहरूको भनाइ छ। यसरी कम सहभागिता हुनुमा दलहरूसँग जनताको विश्वास घट्नु, जनप्रतिनिधिहरूप्रति विद्रोह जगनु, मतदाता शिक्षको कमी हुनुलगायत देखिन्छ। यसले लोकतान्त्रिक व्यवस्थालाई कमजोर बनाउन सक्छ। त्यसैले राजनीतिक दलहरूले जनतालाई विश्वासमा लिन आफैँमा सुधार थाल्न आवश्यक छ। यसपटकको स्थानीय तह निर्वाचनमा भएको न्यून मतदानले दिएको सन्देशलाई दलहरूले गम्भीर रूपमा लिनुपर्छ।

मनन्योग्य

विदुर नीति

असल व्यक्ति, ब्राह्मण, राजाहरू, बुद्धोपाखो मानिस, केटाकेटी, दुःखी र दरिद्रहरू आदीसँग आफूमा उट्टैगरेको रिस (क्रोध) लाई सधैं नै नियन्त्रणमा राख्नुपर्दछ।

वेकारको झगडा गर्नु मूर्खहरूको काम मात्र हो। बुद्धिमानले मूर्खले गर्नेगरेको वेकारको कलहलाई त्याग्नुपर्दछ। कलह छोड्दा कीर्ति फैलन जान्छ र उसले अनर्थको सामना पनि गर्नुपर्दछ।

जसरी स्त्रीहरूले पुरुषत्वहीन (नपुंसक) लोग्नेलाई त्यागिदिन्छन्। त्यसै गरी रिस पनि कुनै परिमाण छैन र खुसी हुँदा पनि कुनै फल दिँदैन भने त्यास्तो राजालाई पनि उसका जनताहरूले छोडिदिने गर्दछन्। अर्थात् खुलाएको रिसाएकै समान गर्ने राजा नपुंसक बराबरको हुन्छ।

बुद्धिवाट घन लाम हुन्छ। मूर्खताले गरिबी ल्याउँछ, भन्ने कुराको कुनै नियम छैन। इहलोक र परलोकबाबै बुझ्ने व्यक्ति बुद्धिमान मात्र हुन्छ। मूर्खले भने सांसारिक प्रपञ्चबाबै

थाहा पाउँदैन।

विद्या पढेको, असल शीलस्वभाव भएको, पाको उमेर, परिपक्व बरिद्ध, धनवान् र कुलीन तथा सम्मानित पुरुषलाई मूर्ख मानिसहरू सधैंभरि अनादर गर्ने गर्दछन्। अनाचार र अत्याचार गर्ने, अर्कालाई निन्द्या गर्दै हिँड्ने, फोहरी कुरा गर्ने (दुष्ट-वचन बोल्ने), रिसाहा, मूर्ख व्यक्तिलाई दुःख र दारिद्र्यले तुरुन्तै घेर्दछ।

ठगी नगर्ने, दान गर्ने, आफ्नो बोलीमा रहने (वचनले पक्का), समयमा नै काम गर्ने, विचार पुर्‍याएर राम्रो बोली बोल्दै सबैको हितहुने कुरा गर्ने वा मधुर बोली बोल्ने मानिसले शत्रु तथा विरोधीहरू समेतलाई आफ्नो बशमा राख्न सक्छ।

भ्रष्टो कुरा नभन्ने, चलाख र सावधान, कृतज्ञ, बुद्धिमान, सरलस्वभाव भएको राजाले आफू धन सम्पत्ति वा दुकुटी रितिने अवस्थामा पुग्दा पनि इष्टमित्र, नोकर-चाकर तथा आफूलाई सहयोग गर्ने व्यक्तिहरूलाई सहयोगीको रूपमा जुटाइरहन सक्छ। **क्रमशः**

शिक्षाको नाममा मौलाएको व्यापार र राजनीति

► उमेश थापा

पछिल्लो समय च्याउ उम्रेभैँ निजी शिक्षण संस्थाहरू खुल्ने क्रम जारी छ। दुई-तीन घरको अन्तरमा शिक्षण संस्थाहरू भेटिन्छन्। तर, निजी शिक्षण संस्थाहरूले राम्रो शिक्षा दिने नाममा महँगो शुल्क लिएर ठगिरहेका छन्। विद्यार्थीका अभिभावकसँग मनलाग्दी भन्नां शुल्कदेखि मासिक शुल्क बुझिरहेको पाइन्छ।

एउटा विद्यार्थीले भर्ना हुनाका लागि पाँच-दश हजार तिर्नुपरिहेको छ। मासिक शुल्क पनि १०-७० हजार रूपैयाँसम्म असुल्छन्। त्यसैगरी विभिन्न शीर्षकमा अन्य शुल्क उठाउँछन्। स्कूल र कलेजका विद्यार्थीहरूको पोसाकबाट पनि कमिसन खान्छन्। स्कूलमै लुगा सिलाउन बाध्य पारिन्छ।

पाठ्यपुस्तकबाट पनि कमिसन, भोलाबाट पनि कमिसन। विद्यालयको लोपो हालेर भोला सिलाउँछन् अनि विद्यार्थीलाई महँगो शुल्कमा बेच्छन्। त्यही भोलाको माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्दछन्। अर्क होस्टेलमा बस्नेहरूको त हाल बेहाल छ भन्दा पनि केही फरक पढेन। न राम्रो खान न ढंगको सुत्ने ओछ्यानको नै व्यवस्था मिलाइएको हुन्छ।

बुवाआमाको व्यस्तताको फाइदा होस्टेलहरूले उठाइरहेको छ। स्याहारसुसार केही पनि गर्दैनन् तर चर्को शुल्क तिर्नुपर्छ। पढाउने शिक्षक-शिक्षिका र सरसफाई गर्ने कर्मचारी पनि यस्ता विद्यालयबाट कायल भइसकेका छन्। विद्यार्थीको आमाबुवासँग मनलाग्दी शुल्क लिन्छन्, तर कर्मचारीहरूलाई न्यून तलब दिन्छन्।

निजी शिक्षण संस्थाहरूले लुट मच्चाउँदा पनि शिक्षा मन्त्रालय र शिक्षा विभाग किन मौन छ? अन्य निकायहरूले किन अनुगमन गर्दैनन्? स्कूल र कलेजले लिनै शुल्क सरकारले निर्धारण गरेको होइन। आफूले तिरको शुल्कअनुसार आफ्नो छोराछोरीले सेवासुविधा पाएका छन् कि छैनन्? अभिभावकलाई थाहा छैन।

निजी शिक्षण संस्थामा देशका राजनीतिक दलहरूको लगानी रहेको पाइन्छ। त्यसैले

यी संस्थाको विरोधमा कसैले पनि आवाज उठाउन सकेको छैन। २०७२ को संविधानले नेपालीलाई शिक्षा र स्वास्थ्य निःशुल्क पाउने हकको व्यवस्था गरेको छ। अहिले निजी विद्यालयबाट माध्यमिक तह सकाउनेवित्तिकै विदेश जाने क्रम बढ्दो छ।

नेपालमा केही नदेखेहरू अमेरिका र अस्ट्रेलिया धाउन रुचाउँछन्। भिसा र अन्य कागजपत्र मिलाउन कन्सल्टेन्सी छुँदै छ। तर, यसबाट राज्यलाई कति घाटा भइरहेको छ शिक्षा मन्त्रालयले सोचेको छ? एउटा विद्यार्थी बाहिर जाँदा २०-२५ लाख रूपैयाँ खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। विकसित देशले विद्यार्थी त लग्यो नेपालको यत्रो पैसा पनि लिएर गयो। राम्रो शिक्षा हासिल गर्ने नाममा बर्सेनि विदेश जाने विद्यार्थीहरूको ओइरो लागिरहेको छ। निजी विद्यालयमा पढेका विद्यार्थीहरू कुनै हालतमा नेपाल बस्न चाहँदैनन्। निजी स्कूल र कलेज विद्यार्थी राम्रा विद्यार्थी उत्पादन गर्ने र बाहिर पठाउने कारखाना सावित भएका छन्।

नेपालीहरू नेपालका लागि होइन अरू देशका लागि योगदान गर्न रुचाउँछन्। अर्क उत्तैका नागरिकता पाउनका लागि उनीहरूले केसम्म गर्दैनन्? आफ्नो देशको माया मारिदिन्छन्। त्यसैले, निजी विद्यालयहरूले धेरै विकृति ल्याएको कुरा लुकाएर लुकेन।

विद्यार्थी बोक्ने बसहरू रातो प्लेटमा दर्ता हुन्छ। त्यो बस विहान र बेलुका मात्र सञ्चालन हुन्छन्, त्यही पनि विद्यार्थी घरघर पुऱ्याउन। तर, बस चढेवापत उनीहरूका अभिभावकले चर्को शुल्क तिरिरहेका छन्। त्यो पनि स्कूल र कलेज आफैँले तोकेको भाडा हो। विद्यार्थी बोकेर लिनै भाडा कुनै पनि निकायले निर्धारण गरेको छैन।

यसको जिम्मा भने शिक्षा विभाग र यातायात व्यवस्था विभागको हो। सार्वजनिक यातायात जसरी नै यी सवारीको भाडा तोक्न जरुरी देखिन्छ। २०४९ सालको यातायात ऐनमा निजी प्लेटमा दर्ता भएको सवारीले यात्रु बोकेर पैसा लिन पाउँदैन। तर, स्कूल बसहरूले लिइरहेका छन्। यिनीहरू पनि रातो

प्लेटमा दर्ता भएका छन्।

त्यसैगरी, निजी प्लेटका सवारीहरू घरेलु र कम्पनीमा गएर पञ्जीकरण भएका छन्। रोड परिमट र जाँचपास तिर्नु पर्दैन। जसले गर्दा राज्य राजस्वविहीन बनेको छ। स्कूल कलेजका बसहरूले आफूले गरेको सवारीमा लगानी र दैनिक कमाइको पनि राजस्व तिरिएको पाइँदैन। अर्क कतिपय यस्ता बसहरू भन्सार र भ्याट छुटमा भित्रिएको छ।

उनीहरूले सिट क्षमताभन्दा बढी विद्यार्थी हाल्दा, उभ्याएर यात्रा गराउँदा पनि ट्राफिक महाशाखाले अनुगमन गर्दैन। विद्यार्थी बोक्ने सवारीहरू चार दशकसम्म पुराना छन्। यस्ता थोत्रा गाडीमा यात्रा गराउँदा दुर्घटना हुने जोखिम बढेको छ। गाडीको अवस्था ठीक नभएको कारणले कतिखेर दुर्घटना हुने हो यसको अन्दाज लगाउन पनि मुस्किल पर्छ।

थोत्रा सवारीका कारण प्रदूषण हवात्तै बढेको छ। अभिभावकले महँगो शुल्क तिरेर के गर्नु, छोराछोरी थोत्रा सवारीमा यात्रा गर्न बाध्य छन्। आमाबुवालालाई आफ्ना छोराछोरी चढ्ने सवारी कति वर्ष पुरानो हो, थाहा छैन। कालो प्लेटमा दर्ता भएका सवारीसाधन २० वर्ष पुगेपछि हटाउने निर्णय गरिएको छ। तर, निजीको हकमा यो निर्णय लागू भएको छैन। निजी प्लेटका सवारीसाधन यत्तिकै दर्ता भइरहेको छ। तथापि, दर्ता रोक्न सरकार असफल देखिन्छ।

सरकारी शिक्षण संस्थाका गुरुहरूले राजनीतिक पार्टीको भोला बोक्दा विद्यार्थीहरूको पढाइ स्तर खस्किँदै गएको छ। विद्यार्थीहरूको भविष्यलाई बेवास्ता गर्दा सरकारी विद्यालय आज खालीखाली हुने अवस्थामा आइसकेको छ। गरिबको छोराछोरीको भविष्यसँग गुरुहरूले खेलबाड गरेका छन्।

उनीहरूलाई तलब र पेन्सन भए पुग्छ। आफ्नो छात्रवृत्ति पनि स्कूलका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थीलाई दिइँदैन। जसकारण पढाइ छोड्नुबाहेक उनीहरूसँग विकल्प छैन। सरकारी स्कूल र कलेजमा विद्यार्थीलाई खाजा र मर्मतलाई आएको बजेट

पनि भ्रष्टाचार गर्छन्।

सरकारी स्कूलमा अभावैँअभाव छ। खानेपानी छैन, शौचालय नहुँदा दिनभरि दिशापिसाब च्यापेर बस्न बाध्य छन्, विद्यार्थीहरू। पढाइँदैनन् तर होमवर्क नगरेको खण्डमा करड फुस्कनेगरी पिट्छन्। हाजिर गर्छन् घरतिर दौडिन्छन् शिक्षक-शिक्षिका। अनि विद्यार्थीले के पढ्ने? यस्तो शिक्षकबाट के सिक्ने?

सरकारी नपढाउने निजी लुट्ने। सरकारका गुरुहरूलाई तलबभत्ता खुवाउनु बालुवामा पानी मिसाएसरह हो। जनताले तिरको कर त सखापै भएको छ भने विद्यार्थीको भविष्य

निजी शिक्षण संस्थाहरूले लुट मच्चाउँदा पनि शिक्षा मन्त्रालय र शिक्षा विभाग किन मौन छ? अन्य निकायहरूले किन अनुगमन गर्दैनन्? स्कूल र कलेजले लिनै शुल्क सरकारले निर्धारण गरेको होइन। आफूले तिरएको शुल्कअनुसार आफ्नो छोराछोरीले सेवासुविधा पाएका छन् कि छैनन्? अभिभावकलाई थाहा छैन।

अन्यकार बनेको छ। यस्ता शिक्षकका कारण गरिबका छोराछोरीले पढ्न पाएका छैनन्। पढ्न छोडेर हल्लेर हिँड्न बाध्य बनाउने तिनै शिक्षकहरू हुन्।

सरकारी शिक्षण संस्थामा पढाइ होइन राजनीति हुन्छ। शिक्षकहरू विद्यार्थीलाई पार्टीको भोला बोक्न लगाउँछन्। आखिरी आफ्नो पार्टी बलियो बनाउनुपर्छ। आफ्नो छोराछोरी राम्रो स्कूलमा पढाउने। भोलिका डाक्टर, पाइलट र इंजिनियर बनाउने र हामीजस्ताको भविष्यसँग खेलवाड गर्ने। यिनीहरूको कारण गरिबका छोराछोरीको जिन्दगी बर्बाद भएको छ। यसको क्षतिपूर्ति कसले दिने?

पत्र-मञ्जुषा

पानीविनाको संकटपूर्ण दैनिकी

जन्मेदेखि नमर्दासम्म हरेक प्राणीलाई पानीको आवश्यकता पर्दछ। मानिसदेखि लिएर चराचुरुंगी, जीवजन्तु, वोटविरुवा सबैलाई पानी चाहिन्छ, नै। पानीविना एकाँछिन पनि बस्न सकिँदैन। खेतीपातीका लागि पनि पानी नै चाहिन्छ। जहाँ सिँचाइको व्यवस्था राम्रो हुन्छ त्यहाँ जीवन पनि राम्रो हुन्छ। तर, सिँचाइ नपुगेको खेत सुख्खा हुन्छ जसका कारण त्यहाँ खेतीपाती गर्न असम्भव हुन्छ।

तर, नेपालको खोलानाला, नदी, कोशी सबै हामी मानवका कारण दुर्गन्धित बनेको छ। हामी मानवहरू लापरवाह हुँदा खोलानालामा पानी होइन, ढल र फोहोरका पोकाहरू बग्छन्। खोलानालालाई सदुपयोग नगर्दा पानीको हाहाकार भएको छ। बाटो र घर भन्दाभन्दै जमिनभिन्नबाट

मुल फुटेर निस्कने पानी पनि बन्द भइसकेको छ। यता, भएका ढुंगेघारा र कुवाहरूको पनि हामीले संरक्षण गरेनौं।

पहिले ढुंगेघारा भएको ठाउँमा अहिले घर छ। बाँकी केही ढुंगेघाराबाट थोपो पनि पानी सिँचाइको व्यवस्था राम्रो हुन्छ त्यहाँ जीवन पनि राम्रो हुन्छ। तर, बढ्दै गएको छ तर पानीको मुलहरू संरक्षणको विषयमा कसैले चासो दिँदैनन्। मानौं, घर र बाटो बनाउने लहर चलेको छ। वनजंगल फँडानी गर्दै, चौतारा मारिँदै, पानीको स्रोत बन्द गर्दै घर र बाटो बनाउनुको औचित्य के?

जसको कारण नेपालमा प्रदूषण हवात्तै बढेको छ। प्रदूषण बढ्दा हिउँदमा पानी पर्छ, बर्खामा सुख्खा। यता, पानी पर्ने समय

परिवर्तन भएको छ भने पानी पनि निकै कम पर्छ। खेतीपाती गर्ने समयमा पानी नपर्दा किसानहरू मारमा परेका छन्। उज्वानी कम भएकाले उनीहरू चिन्तित बनेका छन्। अर्कोतिर, भएका जमिनहरू पनि बाँकी छ। अव्यवस्थित तरिकाले बनेको घर र बाटोले विपद् निम्त्याएको छ।

पानी पर्नेवित्तिकै विभिन्न क्षेत्र डुबानमा पर्नुको कारण यही हो। माटोले सोस्नुपर्ने पानी कसरी काँक्रेटले सोस्छ? पानी नै छिन्न नपाएपछि डुबान पर्नु स्वाभाविकै पनि हो। आफूले गरेको कुकर्मको फल आफैँले भोग्नुपर्छ भनेको पनि यही नै हो। जमिनभित्र पानी जान नपाउँदा इनारहरू सुक्छो। कलहरूबाट पानीको थोपो पनि चुहिँदैन। पोखरी, ताल र आल

पनि मासिँदै गएपछि पानी जम्ने ठाउँ कहीं पनि छैन।

पानी नहुँदा भाडामा बस्नेहरूको जीवन कष्टकर बनेको छ। घरधनीले घरभाडामा ल्याएर मासिक भाडा बुझ्छ तर कोठामा बस्नेलाई पानी दिँदैनन्। अहिले उपत्यकामा मेलम्चीको पानी आए पनि बहालमा बस्नेले पाएका छैनन्। बरु, घरधनीहरू सवारी साधन धुन्छन् तर बहालमा बस्नेलाई पिउने पानीसमेत थाप्न दिँदैनन्। जसको कारण कोठा बस्नेहरू मारमा परेका छन्।

तर, यसको फाइदा भने पानी बेच्ने कम्पनीहरूले लिएका छन्। पानीमा समेत व्यापारीकरण भएको छ। पानी व्यापार रातमा चार गुणा र दिनमा दुई गुणाले फस्टाउँदै छ। व्यापारी मालामाल भइरहेको छ। पानीविना जनताको दैनिकी संकटपूर्ण

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरू गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्न भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ। स. prabhaddailynews@gmail.com facebook.com/prabhab online

स्थगन भएकामध्ये १९ मतदान मनाइ र मुस्ताइ मतगणना सम्पन्न केन्द्रमा नयाँ मिति तय

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- यही वैशाख ३० गते भएको स्थानीय तह निर्वाचनमा विवादका कारण स्थगन भएका ८५ मतदान केन्द्रमध्ये १९ केन्द्रमा यही जेठ १, २ र ३ गतेका लागि नयाँ निर्वाचन मिति तय गरिएको छ।

स्थगन भएकामध्ये १० मतदानस्थलमा पुनः मतदानको मिति तय भएको हो भने अन्य ३४ मतदानस्थलमा निर्णय हुन बाँकी छ। तीमध्ये प्रदेश १ को तीन, मधेश प्रदेशको दुई, बागमती प्रदेशको पाँच, कर्णाली प्रदेशको दुई र सुदूरपश्चिम प्रदेशका पाँच मतदान केन्द्रमा नयाँ मिति तय भएको हो।

निर्वाचन आयोगका अनुसार आज जेठ १ गते निर्वाचन हुने मतदानस्थलमा सप्तरीको डाकेश्वरी नगरपालिकाको जनता माविको दुई केन्द्र, कालीकोटको रास्कोट गाउँपालिकाको जनता माविको एक, कालीकोटकै पञ्चालभरना गाउँपालिकाको जनता माविको एक, बन्नाको जयपृथ्वी

नगरपालिका, सुनीपिल चौर माविको दुई मतदान केन्द्र रहेका छन्।

जेठ २ गते निर्वाचन हुने मतदानस्थलमा धनकुटाको सहिदभूमि गाउँपालिकाको ठाकुरदेवी माविको तीन केन्द्र, रामेछापको खाँडादेवी नगरपालिकाको राकमथुमको तीन केन्द्र, बन्नाको केदारस्युँ गाउँपालिकाको जगन्नाथ माविका दुई केन्द्र, बन्नाको

सुर्मा गाउँपालिकाको कृष्ण प्राविको एक केन्द्र र सोही पालिकाको आधावगर माविको दुई केन्द्र रहेका छन्। जेठ ३ गते निर्वाचन हुने मतदानस्थलमा काभ्रेपलाञ्चोकको पाँचखाल नगरपालिकाको श्रीराम माविको दुई मतदान केन्द्र रहेको कारण विशेषण, निर्वाचन सामग्रीको भण्डारण, सुरक्षा स्थितिको आकलन गर्न निर्देशन दिएको छ।

केन्द्रमा शनिवार साँझसम्म प्राप्त विवरणअनुसार लुम्बिनी प्रदेशबाहेकका छ वटा प्रदेशका १७ जिल्लाका ४४ मतदानस्थलका गरी ८५ मतदान केन्द्रमा मतदान स्थगन भएको जनाएको छ। पुनः निर्वाचनको मिति तय गर्नुपूर्व स्थगन हुने कारण विशेषण, निर्वाचन सामग्रीको भण्डारण, सुरक्षा स्थितिको आकलन गर्न निर्देशन दिएको छ।

■ प्रभाव संवाददाता

मनाइ- मनाइ र मुस्ताइको सबै पालिकाको मत गणना सकिएको छ। मनाइका दुई पालिका एमाले र दुई पालिकामा कांग्रेसले जितेको छ।

त्यस्तै, मुस्ताइको चार पालिकाको पनि मत परिणाम सार्वजनिक भएको छ। जहाँ तीन पालिका एमालेले जितेको छ।

मनाइको चामे गाउँपालिकाको अध्यक्षमा एमालेका लोकेश्वरहादुर घले दोस्रो पटक निर्वाचित भएका छन्। उपाध्यक्षमा कांग्रेसकी मिडुमार डोमा लामा विजयी भएकी छिन्।

त्यस्तै मनाइ डिस्वाइड गाउँपालिकाको अध्यक्षमा एमालेका कान्छा घले निर्वाचित भएका छन्। उपाध्यक्षमा स्वतन्त्र उम्मेदवार छिरिङ गुरुङ विजयी भए।

मुस्ताइको लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकामा एमाले विजयी भएको छ। एमाले उम्मेदवार लोप्साङ छोम्पेल विट विजयी भएका हुन्। मुस्ताइको वारागुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिकामा पनि एमाले विजयी भएको छ।

एमालेका रिङ्जन नामगेल गुरुङ विजयी भएका हुन्। उपाध्यक्षमा एमालेकै ढिकी गुरुङ विजयी भएकी छिन्।

मुस्ताइकै लोमान्थाङ गाउँपालिकामा एमालेका टसी गुरुङ विजयी भएका छन्।

उपाध्यक्षमा एमालेकै छिमी विट विजयी भएकी छिन्। नेपाली कांग्रेस मनाइको दुई गाउँपालिका र मुस्ताइको एक

पालिका गरी तीन पालिकामा विजयी भइसकेको हो।

मनाइको नापाँ भूमि गाउँपालिका र नासाँ गाउँपालिकाको अध्यक्षमा नेपाली कांग्रेसले अध्यक्ष जितेको छ।

नापाँ भूमिबाट कांग्रेसका कोन्जो तेन्जिङ लामा विजयी भएका छन्। उपाध्यक्षमा भने एमालेका फुन्चो लामा निर्वाचित भइसकेका थिए।

मनाइको नासाँ गाउँपालिका अध्यक्षमा नेपाली कांग्रेसका उम्मेदवार धनबहादुर गुरुङ विजयी भएका छन्। उपाध्यक्षमा माओवादीका वेदबहादुर गुरुङ विजयी भएका छन्।

त्यस्तै, मुस्ताइको घरपभोङ गाउँपालिकामा नेपाली कांग्रेसका मोहनसिंह लालचन विजयी भएका छन्। उपाध्यक्षमा कांग्रेसकी जमुना थापा विजयी भएकी छिन्।

मतगणनास्थलमा मतपेटिका ल्याउन तीन दिनको पैदलमार्ग

■ दिलकुमार लिम्बू

फुङ्लिङ- चीनको सिमावर्ती क्षेत्र ताप्लेजुङको फक्ताङलुङ गाउँपालिका-७ याङमा मतदान केन्द्रबाट मतगणनास्थलसम्म मतपेटिका आइपुग्ने तीन दिन लाने भएको छ।

वैकल्पिक व्यवस्थापनको समस्याका कारण उक्त स्थानको मतपेटिका पैदलमार्ग हुँदै मतगणनास्थल ल्याउन लागिएको निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले जनाएको छ।

प्रतिकूल मौसमका कारण हेलिकोप्टर जान नसकेपछि पैदल मार्गहुँदै निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयसम्म मतपेटिका पुऱ्याउन लागिएको हो। भौगोलिक हिसाबले अतिदुर्गम बस्ती याङमा, ओलाङचुङगोला, घुन्सा र ग्याप्ला गरी चार मतदान केन्द्रको मतपेटिका हेलिकोप्टरमार्फत निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयसम्म ल्याउन निर्वाचन आयोगले गत साता गृह मन्त्रालयबाट अनुमति लिएको थियो। तर, मौसम प्रतिकूल भएसँगै हेलिकोप्टर जान नसकेपछि तीन दिनलगाएर पैदलमार्गमार्फत बोकेर ल्याउनुपरेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ताप्लेजुङका सूचना अधिकारी पिबिन दुलालले बताए।

दुलालका अनुसार शनिवार बिहानै मतपेटिका ल्याउने तयारी गरिएको थियो। उनले आइतबारसम्ममा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय ताप्लेजुङसम्म मतपेटिका ल्याई पुऱ्याइने योजना बनाइएको छ। ओलाङचुङगोला, घुन्सा र ग्याप्लाका मतदान केन्द्रका मतपेटिका भने शनिवार १० बजे रातिसम्ममा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयसम्म आइपुग्ने जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ।

समुद्र सतहदेखि चार हजार २०० मिटर उचाइमा अवस्थित याङमा बस्तीमा शोपा समुदायको ११ घरपरिवार वसोवास गर्दै आएका छन्। ६० जना मतदाता रहेको याङमा यस स्थानीय तह निर्वाचनमा १४ जनाले मात्र मतदान गरेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ। शुक्रवार दश पुरुष र चार महिला मनाइ मतदान गरेको जिल्ला निर्वाचन अधिकृत खनालले बताए।

उक्त क्षेत्रमा मतदान गराउनका लागि कर्मचारी र सुरक्षाकर्मी गरी नौ जनाको टोली याङमा पुगेको थियो। मतदान गर्नका लागि दुई लाखभन्दा बढी खर्च हुने निर्वाचन आयोगको कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ।

'उक्त क्षेत्रमा निर्वाचनका लागि दुई लाख रूपैयाँभन्दा बढी खर्च हुने अनुमान गरिएको छ, नागरिकको मताधिकारका लागि खर्च गर्नु राज्यको दायित्वभित्र पर्दछ' खनालले भने।

फक्ताङलुङ गाउँपालिका-७ ओलाङचुङगोलाका वडाध्यक्षसहित पाँचैजना जनप्रतिनिधि भने यसअघि नै निर्वाचित भइसकेका छन्।

जसका कारण सो वडाको दुवै मतदान केन्द्रमा गाउँपालिका

अध्यक्ष र उपाध्यक्षका लागि मात्रै मतदान भएको छ। यस्तै २७६ जना मतदाता रहेको ओलाङचुङगोलामा ८५ मत खसेको छ। ४२ जना पुरुष र ४३ जना महिलाले मतदान गरेको जनाइएको छ। यस्तै १६६ मतदाता रहेको घुन्सामा ८१ मत खस्यो। जसमा ४४ पुरुष र ३७ महिला छन्।

यता ग्याप्लामा भने ३२ जनाले मतदान गरेको निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ। नौ स्थानीय तह रहेको ताप्लेजुङमा फक्ताङलुङ गाउँपालिकाबाहेक अन्य आठ स्थानीय तहमा रहेका निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा मतपेटिका संकलन भइसकेको छ।

यसैबीच मेरिङडेन गाउँपालिका, आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका, फुङ्लिङ नगरपालिकामा मतगणनासुरु भएको छ, भने अन्य स्थानीय तहमा सर्वदलीय बैठक बस्ने तयारी भइरहेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ। 'सर्वदलीय बैठकपछि ती पालिकामा मतगणनाकार्य सुरु गर्नेछौं, फक्ताङलुङ गाउँपालिकाको भने आइतबारसम्ममा मतगणनास्थलमा आइपुग्ने अनुमान गरेका छौं', अधिकृत खनालले भने। रासस

पौडी खेल्ने क्रममा नदीमा डुबेर मृत्यु

दाङ(प्रस)- घोराही उपमहानगरपालिका-१० नारायणपुर घर भएका १६ वर्षीय प्रशान्त वलीको तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-११ बेलटाकुरास्थित बवई नदिमा पौडी खेल्ने क्रममा डुबेर शनिवार मृत्यु भएको छ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-११ बेलटाकुरास्थित हजुरआमाको घरमा पूजामा आएको अवस्थामा उक्त नदीमा डुबी बेपत्ता भएका उनको खोजी गर्ने क्रममा सोही नदीको किनारामा शव फेला परेको हो।

Invitation for Bids

Triveni Municipality

Office of the Municipality

Toli, Bajura

Sudurpaschhim Province, Nepal

Invitation for Bids for the Pipalshain Simla DWSS

Contract Identification No: **TM/NCB/W/07/2078-079**

Date of publication: 2079-02-1(May -15,2022)

- Office of Triveni Municipality, Toli, Bajura** invites sealed bids or electronic bids from Nepalese eligible bidders for the construction of **Pipalshain Simla DWSS Construction** under National Competitive Bidding procedures.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of **Office of Triveni Municipality, Toli, Bajura, EmailID:itotrivenimun@gmail.com**, or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egg.
- Bidder Shall have the option of Submitting their Bid Electronically Only. Submission of Hard Copy Bids Shall Not be Entertained. Bidder may Download the Bidding Documents for e-submission form PPMO's Website www.bolpatra.gov.np/egg. Bidders submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned Copy (pdf format) of the bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

Name of the Bank: Nepal Bank Ltd., Triveni Branch, Bajura,
Name of Office : Triveni Municipality Office ,Toli, Bajura
Khata Type. :Antarik Rajshow Khata
Office Account no.: 26803000001001000001

- Electronic Sealed bids must be submitted to the **Office of Triveni Municipality, Toli, Bajura** through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egpon or before **12:00 Hrs on 2079-02-31(Jun-14,2022)**. Bids received after this deadline will be rejected.
- The bidswill be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend **14:00 Hrs on 2079-02-31 (Jun-14,2022)**. Bids must be valid for a period of **90 days** after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in .pdf format in case of e-bid, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.
- Office of the Triveni Municipality , Toli-Bajura reserves right to amend and correct in bid documents, bid notice or any other documents at any time in case of any discrepancies or error.
- Any Condition so far not stated in this Notice will be As per PPA 2063 and PPR 2064 and its Amendments.
- If bidder wish to submit the bid security in the form of cash, bidder has to deposit cash in **dharauti account no 2680300000003000001 of Triveni Municipality, Toli, Bajura** at **Nepal bank Ltd. Triveni branch Bajura** and submit bank deposit voucher along with a bid.

Details of Works

Discription of works	contract identification No.	Total Amount Excluding VAT	Bid Security Amount Nrs.	Bid Security Validity Period	Fee for Bid Documents	Remarks
Pipalshain Simla DWSS Construction	TM/NCB/W/07/2078-079	5235345.63	135000	Validity up to 120 days from the last date of bid submission	3000.00	

शान्तीश्रीको वनको काफल सार्वजनिक

लोकदोहोरी गीत बनको काफल सार्वजनिक भएको छ । शान्ती श्री परिवार र कुशल विश्वकर्माको स्वरमा रहेको उक्त गीतको म्युजिक भिडियो प्रिन्सेस फिल्मबाट सार्वजनिक भएको हो । उक्त गीतमा शब्द इन्द्र दाहालको रहेको छ भने संगित सरोज थापाको रहेको छ । लोकदोहोरी गीतमा कलाकार जानकी कुँवर र भिम खडकाको अभिनय रहेको छ । म्युजिक भिडियोको निर्देशन देवेन्द्र कुँवरले गरेका छन् भने छायांकन प्रकाश खडकाको रहेको छ ।

आइतबार, १ जेठ २०७९ (Sunday, May 15, 2022)

'जोगी'लाई दुई अवार्ड

■ प्रभाव संवाददाता

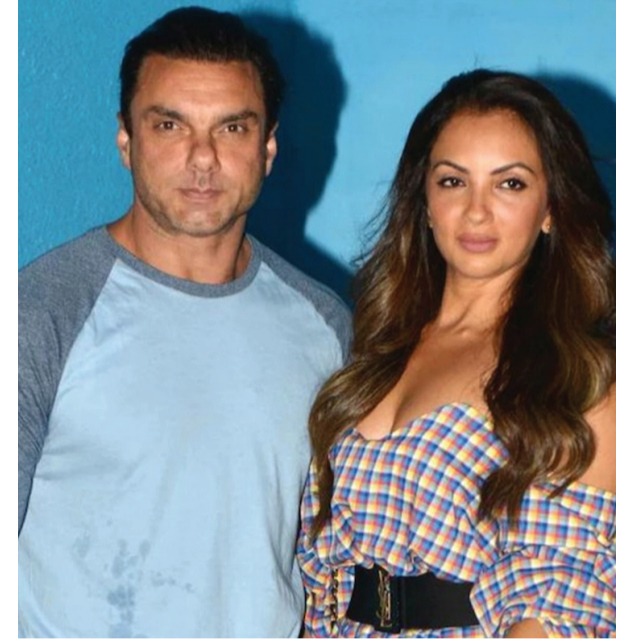
काठमाडौं- नेपालका विभिन्न स्थानमा अझै फेरि प्रयास छ । साउन, कार्तिक तथा चैत महिनामा जोगी जातका पुरुषहरूले राति घरको वरिपरि घुमि शंख बजाइ फेरी लगाउने गरिन्छ । यसै विषयमा निर्माण भएको दयाराम घिमिरे निर्देशित डकुमेन्ट्री फिल्म 'जोगी : द गड अफ नाइट' ले अन्तर्राष्ट्रिय फिल्म फेस्टिभलमा दुई अवार्ड जितेको छ ।

फिल्मले एक साता भित्र भारतको मोखो इन्टरनेशनल फिल्म अवार्ड तथा भुटानको डुक इन्टरनेशनल फिल्म अवार्ड हात पारेको छ । दक्षिण भारतको पुन्डुचेरीमा आयोजना भएको मोखो इन्टरनेशनल फिल्म फेस्टिभलमा यो फिल्म उत्कृष्ट डकुमेन्ट्री सर्ट फिल्म बनेको हो । विश्वभरबाट आएका फिल्महरूलाई पछि पाउँदा नेपालबाट गएको यो डकुमेन्ट्री उत्कृष्ट बनेको हो ।

भुटानमा आयोजना हुँदै गरेको डुक इन्टरनेशनल फिल्म फेस्टिभलमा पनि 'जोगी : द गड अफ नाइट'ले आउटस्ट्यान्डिङ अचिभमेन्ट अवार्ड जितेको हो । नेपाली संस्कृति बोकेको वृत्तचित्रले यसरी अवार्ड जित्नु नेपाल र नेपालीहरूको लागि गर्वको कुरा भएको निर्देशक घिमिरे बताए ।

संखुवासभा र धरानमा छायांकन गरिएको यस वृत्तचित्रमा फेरी लगाउँदै हिंड्ने ओमनाथ जोगीलाई फिचर गरिएको छ भने निर्माण दयाराम घिमिरे र हरि उप्रेतीले गरेका हुन् ।

सोहेल-सीमा सम्बन्ध विच्छेदको तयारी

■ प्रभाव संवाददाता

मुम्बई- सलमान खानका भाइ सोहेल खान र उनकी श्रीमती सीमा खान सम्बन्धविच्छेदको तयारीमा छन् । भारतीय सञ्चार माध्यम आजतकका अनुसार यी दुईले मुम्बईको फेमिली कोर्टमा सम्बन्धविच्छेदका लागि निवेदन दिएका छन् । सोहेल र सीमालाई शुक्रबार फेमिली कोर्ट बाहिर देखिएको थियो । यी दुई अदालतबाट छुट्टा छुट्टै निस्किएका थिए । सोललाई उद्दत गर्दै आजतकले भनेको छ - 'सोहेल खान र सीमा सचदेव शुक्रबार फेमिली कोर्टमा उपस्थित भएका थिए । यी दुईले सम्बन्धविच्छेदको निवेदन

दिएका छन् । यी दुईबीचको दोस्ती अहिलेसम्म पनि यथावत् छ । यी दुईले अचानक अलग हुने निर्णय गरेका थिए । यसबारे कसैलाई पनि भनिएको थिएन ।

यी दुईले आफ्नो यो निर्णयलाई नीजि राख्नु नै ठिक सम्झेका थिए र त्यसपछि मात्रै सम्बन्धविच्छेदको निर्णय दिएका थिए । उनीहरू पछिल्लो थुप्रै वर्षदेखि छुट्टा छुट्टै बस्दै आएका थिए ।

यो जोडीलाई निकै नजिकबाट चिन्ने साथीले दिएको जानकारी अनुसार सीमा र सोहेलबीच कुनै विवाद छैन । यी दुईले यो निर्णयलाई मिलेर लिएका हुन् र आ-आफ्नो जीवनमा अघि बढ्ने निर्णय गरेका छन् ।

मलयालम अभिनेत्री सहाना मृत फेला

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मोडल तथा मलयालम अभिनेत्री सहाना मृत भेटिएकी छन् । मिडिया रिपोर्टका अनुसार उनी घरकै बाथरूममा मृत भेटिएकी हुन् ।

उनले एक दिन पहिले आफ्नो जन्मदिन सेलिब्रेसन गरेकी थिइन् । सहानाको आमावुवाले छोरी घरेलु हिंसाको सिकार भएको आरोप समेत लगाएका छन् । उनको निधनको सोधपूछका लागि प्रहरीले पति सज्जादलाई हिरासतमा लिएको छ ।

सहानाको आमाले आफ्नो छोरीले

आत्महत्या गर्न नसक्ने भन्दै उनको हत्या भएको दावी गरेकी छन् । छोरीले श्रीमानले आफूलाई कट्टे र खाना पनि नदिने गरेको गुनासो गर्दै आएको समेत बताएकी छन् । सहाना कोजकोडमा बस्दै आएकी थिइन् ।

सहाना र सज्जादको विवाह डेढ वर्ष अगाडि भएको थियो । केही अगाडि उनी आफु घरेलु हिंसाको सिकार भएको विषयमा उजुरी दर्ता गराउने तयारीमा थिइन् । तर पति सज्जादको साथीहरूले सम्झाएको कारण उनी रोकिएकी थिइन् । हालै सहानाले एक फिल्ममा काम गरेकी छन् ।

रंगशाला

युगान्डाविरुद्धको टी-२० सिरिजका लागि नेपाली महिला टोलीको अन्तिम तयारी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- युगान्डाविरुद्धको टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय सिरिजका लागि नेपाली राष्ट्रिय महिला क्रिकेट टोलीले अन्तिम तयारी गरिरहेको छ ।

नेपाली टोलीले टियु मैदानमा तयारी गरिरहेको हो । नेपालले टियु क्रिकेट मैदानमा युगान्डाविरुद्ध पाँच खेलको सिरिज खेल्नेछ ।

नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान) ले सिरिजका लागि रुविना क्षेत्रीको कप्तानीमा टोलीको

घोषणा गरिसकेको छ ।

नेपाल र युगान्डाबीचको पहिलो टी-२० ट्वान्टी जेट २ गते हुनेछ । दोस्रो टी-२० ट्वान्टी जेट ३ गते र तेस्रो टी-२० ट्वान्टी जेट ५ गते हुनेछ । यस्तै चौथो टी-२० ट्वान्टी जेट ६ गते र अन्तिम टी-२० ट्वान्टी जेट ७ गते हुनेछ ।

नेपाली टोलीको घोषणा

काठमाडौं (प्रस)- जेट पहिलो सातादेखि हुने युगान्डाविरुद्धको पाँच खेलको ट्वान्टी २० शृंखलाका लागि नेपाली राष्ट्रिय महिला क्रिकेट टोलीको घोषणा भएको छ । शनिवार नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान) ले रुविना क्षेत्रीको कप्तानीमा १६ सदस्यीय नेपाली टोली सार्वजनिक गरेको हो ।

नेपाली महिला क्रिकेट टोलीले पहिलो पटक घरेलु मैदानमा क्रिकेट शृंखला खेल्न लागेको हो । त्रिवि क्रिकेट मैदानमा हुने खेल जेट दुई गतेदेखि सुरु हुनेछ । यस्तै, नेपालले तीन गते दोस्रो, पाँच गते तेस्रो, ६ गते चौथो र सात गते पाँचौ खेल खेल्नेछ ।

नेपाली टिम:

रुविना क्षेत्री (कप्तान), सिता रानामगर, इन्दु बर्मा, काजोल श्रेष्ठ, सरिता रानामगर, कविता कुँवर, अप्सरी बेगम, अस्मिता कर्माचार्य, संगिता राई, कविता जोशी, रोमा थापा, ज्योति पाण्डे, सवनम राई, विन्दु रावल, डोली भट्ट, हिरन्मायी रोय

एटिफल्डद्वारा हवीलचेयर खेलकुद क्लबलाई सहयोग

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- द रोज इन्टरनेसनल फन्ड फर चिल्ड्रेन, एबिलिटी डेभलपमेन्ट सोसाइटी अफ नेपाल र ब्रिटिस दूतावासका आयन एटिफल्डले जावलाखेल हवीलचेयर खेलकुद क्लबलाई आइतबार सहयोग स्वरूप हवीलचेयर प्रदान गरेका छन् ।

करिव ७ लाख मुल्य बराबरको ७ थान

हवीलचेयर प्रदान गरिएको क्लबका अध्यक्ष भरत विसीले जनाएका छन् । त्यसमा एटिफल्डको सहयोग व्यक्तितगत हो ।

ललितपुर महानगरपालिकाअन्तर्गत महिला विकास महाशाखाकी प्रमुख महेश्वरी विष्ट रावललगायतले जावलाखेलस्थित सेन्ट जेभियर्स स्कूलमा आयोजित एक कार्यक्रमबीच सामग्री हस्तान्तरण गरे ।

एएफसी एसियन कप चीनमा नहुने

काठमाडौं (प्रस)- एएफसी एसियन कप-२०२३ चीनमा आयोजना नहुने भएको छ । एसियन फुटबल कन्फेडरेसन (एएफसी) ले शनिवार चीनले आयोजकबाट नाम फिर्ता लिएको जनाएको छ ।

कोभिड-१९ को महामारीको कारण देखाएर चाईनिज फुटबल एसोसियनले

आयोजकबाट नाम फिर्ता लिएको एएफसीले जनाएको छ ।

एएफसीले नयाँ आयोजक राष्ट्रको नाम चाडै घोषणा गरिने जनाएको छ । एएफसीले २०१९ मा चीनमा एसियन कप आयोजना गर्न निर्णय गरेको थियो ।

प्रतियोगिता जुन १६ देखि जुलाई १६

सम्म हुने तालिका रहेको थियो । एसियन कपमा २४ राष्ट्रले प्रतिस्पर्धा गर्ने छन् ।

नेपाल पनि एएफसी एसियन कपको छनोट खेलिरहेको छ ।

छनोटमा नेपाल समूह 'ए' मा रहेको छ । यस समूहमा कुवेत, इन्डोनेसिया र जोर्डन रहेका छन् ।

आइबाको अध्यक्षमा पुनः उमर

काठमाडौं (प्रस)- अन्तर्राष्ट्रिय बक्सिङ महासंघ (आइबा) को अध्यक्षमा पुनः उमर क्रमलेभ निर्वाचित भएका छन् । टर्कीको इस्तानबुलमा शनिवार भएको चुनावी साधारणसभाबाट उमर दोस्रो कार्यकालको लागि निर्वाचित भएका हुन् ।

विश्व महिला बक्सिङ च्याम्पियनसिप

दौरान इस्तानबुलमा आइबाको साधारणसभा भएको हो ।

साधारणसभामा नेपालबाट नेपाल बक्सिङ संघका अध्यक्ष राम अवाले र केन्द्रीय सदस्य मान बहादुर भण्डारी सहभागी थिए ।

नवनिर्वाचित अध्यक्ष उमरले गत मंसिरमा नेपालको भ्रमण गरेका थिए ।

बुद्धपूर्णिमा दिवस म्यानमारको यांगोनस्थित श्वेडागन प्यागोडामा बुद्धको जन्मदिन भनेर चिनिने कासोनको पूर्णिमाको दिन शनिवार (१४ मे) बरगदको माटोका भाँडाहरूमा पानी भरेर फूलको रूख बोकेका बुद्ध भक्तहरू। तस्विर: एपी

भारतको एक घरमा भएको आगलागीमा परी २० को ज्यान गयो

नयाँदिल्ली- भारतको नयाँ दिल्लीस्थित एक भवनमा भएको आगलागीमा परी २० जनाको ज्यान गएको छ। भारतीय राजधानी नयाँदिल्लीको मुन्डका मेट्रो स्टेसनमा रहेको एक भवनमा शुक्रबार राति आगो लागेको थियो।

उक्त आगलागीमा परी अरू ४० जना जलेर घाइते भएका छन्। ती घाइतेमध्ये अधिकांशको अवस्था गम्भीर रहेको बताइएको छ।

उनीहरूलाई अस्पताल भर्ना गरिएको छ। भर्ना भएकाको अवस्था कतिपयको गम्भीर रहेकाले यस दुर्घटनामा परेर ज्यान जानेको संख्या बढ्नसक्ने पनि अधिकारीले जनाएका छन्।

उक्त भवन ठूलो थियो र यहाँ कैयौँ कम्पनीका कार्यालय पनि रहेका छन्। यो भवनको दोस्रो र तेस्रो तल्लाबाट मात्र २०

वटा शव फेला परेको थियो। अर्न्तर पनि खोजीकार्य भइरहेको जनाइएको छ। आगलागीको कारण पत्ता लागेको छैन। विद्युत्

चुहावट भएकाले आगो लागेको हुनसक्ने प्रारम्भिक जानकारी प्रहरीले दिएको छ। तर यसको कारणका बारेमा थप अनुसन्धान

भइरहेको बताइएको छ। भारतका राष्ट्रपति रामनाथ कोविन्दले सो आगलागीको घटनाप्रति दुःख व्यक्त गरेका छन्। रासस/सिन्हा

पत्रकारको हत्याप्रति संयुक्त राष्ट्रसंघको निन्दा

संयुक्त राष्ट्रसंघ- अल जाजिराका पत्रकारको हत्याको संयुक्त राष्ट्रसंघले कडा शब्दमा निन्दा गरेको छ। अल जाजिराका पत्रकार सिरिन अबु अकलेहको गत बुधवार हत्या भएको थियो। इजरायली सेनाको कारवाहीको समाचार संकलन गरिरहेका बेला उनको गोली हानी हत्या भएको थियो। उनका अर्का एकजना साथी सो गोली प्रहारबाट गम्भीररूपमा घाइते भएका छन्। जेलिनमा इजरायली सैनिकले गरेको अपरेसनको समाचार संकलन गरिरहेका बेला जेलिनमा उनको हत्या भएको थियो। त्यस हत्याको कडा शब्दमा निन्दा गर्दै यस हत्यामा संलग्नलाई कारवाही गर्न माग गरिएको छ। समाचार संकलनका लागि खट्ने पत्रकारको सुरक्षा हनुपर्नेमा संयुक्त राष्ट्रसंघले जोड दिएको छ। रासस/सिन्हा

उत्तर कोरियामा ज्वरोबाट २१ को मृत्यु

सोल- उत्तर कोरियाले शनिवार 'ज्वरो' वाट थप २१ जनाको

मृत्यु भएको घोषणा गरेको छ। उनीहरूलाई कोभिड भएको

आशंका गरिएको छ। यहाँ कोभिड-१९ को पहिलो घटना

पुष्टि भएको दुई दिनपछि, देशव्यापीरूपमा पाँच लाखभन्दा बढी मानिस विरामी परेको बताएको छ। उत्तर कोरियामा कोभिडविरुद्धको खोप लगाइएको छैन। यहाँ खोप नलगाएका मानिस रहेकाले ज्वरोले थलिएका भनिएका यी मानिसमा पनि कोभिडको संक्रमण भएको हुनसक्ने आशंका गरिएको छ। यहाँ शुक्रबार एकै दिनमा मात्रै एक लाख ७४ हजार ४४० भन्दाबढीलाई ज्वरो आएको थियो। कम्तीमा ८१ हजार ४३० पूर्णरूपमा निको भएका थिए। यस ज्वरोको कारण देशभर २१ जनाको मृत्यु भएको आधिकारिक कोरियाली केन्द्रीय समाचार एजेन्सीले जनाएको छ। उत्तर कोरियाको राजधानी प्योङयाङमा अत्यधिक संक्रामक ओमिक्रोन भेरियन्ट पत्ता लागेका विहीबार पुष्टि भएको थियो। त्यहाँ नेता किम जोङ उनले राष्ट्रव्यापीरूपमा लकडाउन गर्न आदेश दिएको बताइएको छ। रासस/एएफपी

ग्यासको माग शनिवार श्रीलंकाको कोलम्बोमा खाना पकाउने ग्यास उपलब्ध गराउन माग गर्दै प्रहरी चौकी अगाडि प्रदर्शनमा भाग लिँदै महिलाहरू। श्रीलंकालीहरू औषधि, इन्धन जस्ता दुर्लभ आयातित आवश्यक वस्तुहरू किन्न लामो लाइनमा बस्न बाध्य छन्। श्रीलंकामा विदेशी मुद्रा अभावका कारण खाना पकाउने ग्यास र खाद्यान्नको चरम संकट उत्पन्न भएको छ। तस्विर: एपी

न्युजिल्याण्डका प्रधानमन्त्रीलाई कोरोना संक्रमण

वेलिङ्टन- न्युजिल्याण्डका प्रधानमन्त्री जासिन्डा आर्डनलाई कोरोना भाइरस संक्रमण भएको छ। प्रधानमन्त्री जासिन्डा आर्डनलाई कोरोनाको संक्रमण देखिएको शनिवार जनाइएको छ। उनले शनिवार सो कुरा जानकारी गराएका छन्। उनले सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गर्दै आफूलाई कोरोना भाइरस भएको बताएका

हुन्। आफू परिवारका साथ घरमा रहेको र आजदेखि घरमै एकान्तवास बस्ने जानकारी पनि गराएका थिए। उनले सामाजिक सञ्जालमा आफूले कोरोना भाइरसका विरुद्धमा विभिन्न सतर्कता अपनाउँदा पनि भाइरस देखिएको बताएका हुन्। प्रधानमन्त्री जासिन्डा आर्डनका सहयोगी

पनि संक्रमित भएकाले आफू र सहयोगीले घरबाटै कार्यालयको काम गर्नेगरी व्यवस्था मिलाएको पनि उनले सामाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्। हाल न्युजिल्याण्डमा दैनिक सात हजारभन्दा बढी नागरिकमा कोरोना भाइरसको संक्रमण हुने गरेको बताइएको छ। रासस/सिन्हा

Invitation for Bids
Gharapjhong Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive
Jomsom, Mustang
Gandaki Province, Nepal
Date of publication: 2079/02/01 (15th May, 2022)

- The Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the Construction of Disaster Management and information Center Building, Gharapjhong -4, Jomsom, Gharapjhong-4, Jomsom under National Competitive Bidding procedures.
- The Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang invites Electronic bids form eligible bidders for the Construction of following works under national competitive Bidding.

S. No.	Contract No./ID	Description of Works	Total Estimated Amount (Without VAT & Contingencies)	Bid Security Amount (NRs)	Bid Document Fee (NRs)	Last Date of Bid Submission
1.	GRMJ/NCB/W/1/4/078/79	Construction of Disaster Management and information Center Building, Gharapjhong -4, Jomsom.	5369806.16	170000.00	3000.00	14-06-2022 until 13:00 pm

- Eligible Bidders may obtain further information at the Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang or may visit PPMO e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp.
- Bidder may download the bidding documents for e- submission from PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp till 2079-02-31 (i.e. 14-06-2022) untill 13:00 pm. Bidders submitting their bid electronically should deposit the cost of bidding document in the Rajaswa (revenue) account as specified below.
Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
Name of the Bank: Nepal bank Limited
Name of Office: Gharapjhong Rural Municipality
Office Code no. 801-04-41014
Office Account no.: 06803000001001000001
Rajaswa (revenue) Shirshak no. : 14249
email id: gharapjhongruralmunicipality@gmail.com and phone no. 069-440016
- Pre- bid meeting shall be held at Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang at 2079-02-20 (i.e. 03-06-2022) 13:00 hours.
- Separate Electronic Bids for Contract identification Number must be submitted to the Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp on or before 2079-02-31 (i.e. 14-06-2022) 13:00 hours.
- The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 2079-02-31 (i.e.14-06-2022) 13:00 hours at the Office of Gharapjhong Rural Municipal Executive Jomsom Mustang. Bids must be valid for a period of 90 days after bid opening. Bid Security amount must be as per above table and shall be valid for 30 days beyond the bid validity period.
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date.
- Bids should comply in all respects with the Instruction of Bidder included in the Bid Document. Noncompliance with this instruction shall result in disqualification.
- The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the without assigning reason, whatsoever.

Chief Administrative Officer

वर्गीकृत विज्ञापन सङ्कलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखट्टे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४९८८७७९६ ९८६६४३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन. ०१२२९६६५८/९८४२६३५८१५। लोटस कम्प्युनिकेशन- गोगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। धुवको पसल - डिल्लीबजार, फोन नं. : ४४३९२०१। **Reachmond Books Shop** (रोहित दाहाल) - फोन नं. ४०९६३९८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। **Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217**। दन्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५१९२९६८६। ज्ञानज्योति पुस्तक पसल - बागबजार, फोन नं. ४२४००६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुधारा, फोन नं. ४२९१४९२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३९९५७, ९८४९६२७४८९। वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६९४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं. ४३८७२४२, ९८४९४००८३। मल: स्टेशनरी - गढुघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७। **B-Tech Nepal-** पुतलीसडक चोक, फोन नं. **9851079417, 2297501** | **HallMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi)** जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा, बी.एन्ड बी. कम्प्युनिकेशन एन्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७९३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिंगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८९९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४९२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४९८९, ०१- ४०९२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७।

बिमा कम्पनी गाभिने क्रम बढ्यो

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- बीमा कम्पनीहरूबीच धमाधम गाभिने (मर्जर) तथा एक्विजिसन हुने क्रममा तीव्रता पाएको छ। हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स र एम्ब्रेट इन्स्योरेन्स एक आपसमा मर्जर जाने सम्झौता भएकोसँगै अर्को बीमा कम्पनी समेत मर्जरमा जाने भएका छन्। सोही क्रममा प्राइम, गुराँस र युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स बीच आपसमा गाभिने सम्झौता भएको छ। तीनवटा जीवन बीमा कम्पनीबीच एक आपसमा गाभिने गाभिनेबारे सम्झौता भएको हो।

सम्झौतामा मर्जरपछि बन्ने संस्थाको नाम भने नयाँ नै राखिने समेत बताइएको छ। कम्पनीहरू बीचको स्वाप रिसियो टुङ्गीएको छैन। मर्जर समितिले नै सो विषयको टुंगो लगाउने भएको छ। तीन वटै बीमा कम्पनी गाभिनेपछि १:१ अनुपातमा गाभिने भने कुल चुक्तापुँजी ७ अर्ब १ करोड ३८ लाख ६६ हजार रूपैयाँ पुग्ने बताइएको छ। कम्पनीहरूको चालु आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण अनुसार प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्सको चुक्ता पुँजी २ अर्ब ७७ करोड रूपैयाँ, युनियन लाइफको २ अर्ब १५ करोड र गुराँस लाइफको २

अर्ब ८ करोड रूपैयाँ छ।

बीमा समितिले बीमा कम्पनीहरूको चुक्तापुँजी वृद्धि योजना ल्याएपछि अहिले बीमा कम्पनीहरू मर्जर तथा प्राप्तिको दबावमा परेका छन्। कम्पनीहरूले अहिले समितिसमक्ष पुँजी वृद्धिको योजना पनि पेश गरिसकेका छन्। कम्पनीहरूले पुँजी वृद्धिका लागि हकप्रद र मर्जर तथा प्राप्ति लगायत विकल्पहरू अगाडि सारेका छन्। बीमा समितिले २०७९ चैत मसान्तभित्रमा निर्जीवन बीमा कम्पनीलाई साढे २ अर्ब र जीवन बीमा कम्पनीलाई ५ अर्ब चुक्ता पुँजी पुर्याउन पत्राचार गरेको थियो।

गहुँको निकासीमा भारतको रोक नेपालमा ठूलो असर पर्ने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- भारत सरकारले गहुँको निकासीमा रोक लगाएको छ। गहुँको मूल्य बढ्दै गएपछि भारत सरकारले निर्यातमा प्रतिबन्ध लगाएको हो। भारत सरकारले गहुँलाई प्रतिबन्धित वर्गमा राख्दै निकासीमा रोक लगाएको हो। रूस र युकेनवीच चलिरहेको युद्धका कारण विश्वभर गहुँको मूल्यमा भारी वृद्धि भएसँगै भारतले निकासीमा रोक लगाएको बुझिन आएको छ। भारतले गहुँको निकासीमा रोक लगाएसँगै त्यसको असर नेपालमा समेत पर्ने जनाइएको छ। भारतले गहुँ निकासी रोकेसँगै छिमेकी र गरिव देशहरूमा समेत असर पर्ने देखिएको छ। तर भारतले आवश्यक परेका देशहरूमा गहुँ निर्यात जारी रहने जनाएको छ।

भारतको यो निर्णयले नेपाललाई असर गर्ने जानकारीलाई कतारस्थित भारत विभागका अनुसार चालु आर्थिक वर्ष २०७९/७९ को पहिलो ९ महिनामा भारतबाट नेपालमा ५ अर्ब ९७ करोड २२ लाख २५ हजार रूपैयाँको गहुँ भित्रिएको थियो। उक्त मूल्यमा भारतबाट नेपालमा १८ करोड ९ लाख २० हजार ५६ केजी गहुँ आएको थियो। गत आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा नेपालले कूल ११ अर्ब ९७ करोड ६८ लाख ७६ हजार रूपैयाँको गहुँ भारतबाट आयात गरेको थियो। सो मूल्यमा ३८ करोड ८२ लाख ७८ हजार ८७७ केजी गहुँ नेपाल भित्रिएको थियो। नेपालमा भित्रने

प्रायः सबै गहुँ भारतबाट मात्रै आउने गरेको छ। भारतले रोक लगाएपछि अब नेपालमा गहुँको अभाव हुने र पीटोलगायत गहुँबाट बन्ने विभिन्न वस्तुमा मूल्यवृद्धि हुनसक्ने आँफ्रलन गरिएको छ।

भारतको वैदेशिक व्यापार महानिर्देशनालयले विभिन्न कारणले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा गहुँको मूल्यमा अचानक वृद्धि भएको जनाएउँदै भारतका साथै छिमेकी राष्ट्र र अन्य धेरै देशको खाद्य सुरक्षामा खतरा उत्पन्न भएको र यसका कारण सरकारले गहुँ निकासी बन्द गर्नुपर्ने बताइएको छ। गहुँलाई स्वतन्त्र वर्गबाट प्रतिबन्धित वर्गमा सारिएको छ। रूस र युकेनवीच जारी युद्धका

कारण गहुँको अन्तर्राष्ट्रिय मूल्य ४० प्रतिशतले बढेको छ। भारतमा यसवर्ष १० करोड ५० लाख टन अनुमानको तुलनामा ९ करोड ५० लाख टन गहुँ उत्पादन हुने व्यापारीहरूले बताएका छन्। जसका कारण आपूर्ति चुस्त र भाउ बढिरहेको छ। गहुँ खरिदका लागि न्यूनतम समर्थन मूल्य भार २,०१५ प्रति क्विन्टल छ। भारतमा गहुँ र पिठोको खुद्रा मुद्रास्फीति मार्चमा ७.७७ प्रतिशतबाट अप्रिलमा बढेर ९.५९ प्रतिशत पुगेको छ। खुला बजारमा गहुँको मूल्य एमएसपीभन्दा धेरै महँगो भएकाले यस वर्ष सरकारी गहुँ खरिद कार्य ५५ प्रतिशतले घटेको छ।

भन्सारबाहेक अन्यको राजस्व स्रोत खोजिने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले आयातलाई घटाउने रणनीति लिएसँगै अब भन्सारबाहेक अन्यको हकमा राजस्वको स्रोत खोजिने भएको छ। सरकारले राखेको राजस्व लक्ष्य भेटाउन नसकेपछि सो रणनीति लिएको हो। विदेशी मुद्रा जोगाउन गरिएका आयात नियन्त्रणमा भड्कने प्रयासले राजस्व असुलीमा जोखिम बढ्दै गएको छ।

नेपालको राजस्वको ठूलो हिस्सा आयातबाट भन्सार विन्दु संकलनमा हुने भएकाले सरकारलाई पैठारी निरुत्साहित गर्न पनि चुनौती उत्पन्न भएको छ। बढ्दो शोधनान्तर घाटा र घट्दो विदेशी मुद्राको संच्चिताका कारण आगामी आर्थिक वर्ष आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट आयात नियन्त्रण गर्ने गरी ल्याउन लागेको समेत अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले बताएका छन्। तर सो सरकारी कदमले राजस्वमा ठूलो दबाव पर्ने समेत सम्बन्धित क्षेत्रका जानकारीहरूले बताएका छन्।

सरकारलाई आयात घट्टेने र राजस्व बढ्ने बाटो तय गर्नुपर्ने बाध्यताका कारण देखिएको अर्थविद्वद्हरूले बताएका छन्। सरकारले अहिलेसम्म कडाई नगरी छाडिएका विभिन्न आन्तरिक राजस्वका क्षेत्रहरूलाई आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा समेटे कडाई गर्ने रणनीति समेत सरकारको रहेको छ। अर्थमन्त्रालयका अनुसार आगामी आर्थिक वर्षमा कर प्रणालीमा देखिने गरी सुधारका नयाँ बाटोहरू समेत पहिल्याएर बजेट तयार गरेको जनाएको छ।

आन्तरिक उत्पादन वृद्धि, रोजगारी सिर्जना र निकासीलाई प्रोत्साहन गर्न आयात प्रतिस्थापनका लागि औद्योगिक संरक्षण र भन्सारका दरमा परिमार्जन गर्ने योजना रहेको अर्थमन्त्री शर्माले

बताएका छन्। लामो समयदेखि राजस्व आयातमूखी रहेको अवस्थालाई आन्तरिक राजस्वतर्फ मोड्न संरचनामै परिवर्तन गर्न लागेको समेत उनको भनाई रहेको छ। बजेटले राजस्व नीति ल्याउने तयारी गरेको मन्त्रालयले जनाएको छ।

निर्यातमूलक उद्योगलाई छुट तथा सहूलियतदेखि नेपालमै उत्पादन सम्भव भएका वस्तुहरूको आयातमा लाग्ने महसुल दर वृद्धि गरिने तयारी सरकारको रहेको छ। सरकारले घरजग्गा कारोबारलाई एजेन्सीमार्फत मात्रै कारोबार गर्ने लगायतका व्यवस्था गर्न लागेको बुझिएको छ। राजस्व संकलन वृद्धि गर्न दायरा बढाउनुका साथै विद्यमान क्षेत्रहरूबाट राजस्व चुहावट रोक्न सरकारी उपस्थिति बढाउन नयाँ कानुनी व्यवस्थाहरू गर्नुपर्ने लागिएको पाइएको छ। सरकारले हरेक वर्ष विभिन्न शीर्षकमा राजस्व छुट दिँदै आएको छ। यसमा पुनरावलीकन गर्न माग लामो समयदेखि उठेकोभन्दै यस पटक प्राथमिकताका साथ उठाएको मन्त्रालय स्रोतको भनाई रहेको छ।

सो अनुसार स्वदेशमै उत्पादन सम्भव भएका वस्तुलाई उत्पादनमा जोड दिने, उनीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने, नभए अनावश्यक कर छुटलाई पुनरावलीकन गर्दै आगामी आवको राजस्व नीति बनाउने बताइएको छ। आन्तरिक उत्पादन बढाउँदा वार्षिक ४ खर्ब रूपैयाँभन्दा बढी बराबरको व्यापार घाटा कम गर्न सकिने सम्भावना देखाइएको छ। सोही कारण आगामी बजेटमा कृषि तथा स्वदेशी उद्योगलाई प्रोत्साहन हुने गरी नीतिहरू ल्याउने तयारी मन्त्रालयले गरेको छ। राजस्व नीतिले रोजगारी सिर्जनालाई प्राथमिकता दिने समेत प्रतिबद्धता सरकारले गरेको छ।

प्रत्यक्ष विदेशी लगानी आकर्षित गर्न समेत बजेटले केही न केही सम्बोधन गर्ने भएको छ।

निजी क्षेत्रले प्राथमिकताका साथ उठाएको व्यक्तिगत आयकरको सीमा बढाउने तयारी सरकारले गरेको छ। अहिले अविवाहितको हकमा ४ लाख र विवाहितको हकमा ४ लाख ५० हजार रूपैयाँ वार्षिक आम्दानीमा एक प्रतिशत मात्र कर लाग्ने गरेको छ। त्यो भन्दा माथिको कारोबारमा अधिकतम ३६ प्रतिशतसम्म कर असुली हुँदै आएको छ। अहिले निम्न मध्यम र मध्यम आय भएकाहरूले तिर्नुपर्ने आय करको भार आम्दानीको तुलनामा उच्च रहेको जनाइएको छ। राजस्व परामर्श विकास समितिले आयकरको रूयाव प्रातिशील स्वरूपमा भए पनि त्यसलाई अझै सुधार्न सरकारलाई सुझाव दिँदै आएको जनाएको छ। समितिले शेर बजार र घरजग्गा कारोबारबाट हुने आम्दानीमा लाग्ने पुँजीगत लाभ करको तुलना गर्ने हो भने अहिलेको आयकरको दर निकै अव्यावहारिक देखिएको समेत जनाएको छ।

सरकारले पुँजी बजारमा शेर किनेर एक वर्षपछि बेच्दा खुद मुनाफामा ५ प्रतिशत पुँजीगत लाभकर लिने गरेको छ। एक वर्ष पुनुअघि बेच्दा ७ दशमलव ५ प्रतिशत लाभ कर तिरे पुरछ। यो व्यवस्थाले हालसालै किनिएको सेयरको मूल्य एकाएक बढेमा तत्कालै बेच्दा लाखौं-करोडौं लाभ भए पनि ७ दशमलव ५ प्रतिशत लाभकर तिर्नु हुने भएको छ। यसले उच्च आय गर्दा पनि थोरै कर तिरेरै उन्मुक्ति पाउने ठाउँ दिइएको छ भने सानो कारोबार गर्नेहरूलाई पनि ठूलो कारोवारीकै बराबर दरमा कर तिर्ने गरेको छ।

सरकारले घरजग्गा कारोबारमा लिने पुँजीगत लाभकर न्यायोचित छैन। घरजग्गा किनेको केही वर्षमा करोडौं मूल्य बढाएर बेच्दा पनि ५ प्रतिशतसम्म लाभ कर तिर्ने व्यवस्थालाई पनि परिमार्जन गर्ने भएको छ। कारोबारको पाँच वर्षभित्र फेरि कारोबार भएमा

५ प्रतिशत र ५ वर्ष नाघेमा २ दशमलव ५ प्रतिशत लाभ कर लाग्ने व्यवस्था छ। घरजग्गा कारोबार गर्दा वास्तविक मूल्य नदेखाई 'फर्जी मोल' देखाएर लाभकर छुट्टै समेत आएको छ।

भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागले अर्थ मन्त्रालयलाई यस्तो लाभकरलाई १ र २ प्रतिशत बनाएमा वास्तविक अंक खुलेर कर धेरै उठ्ने सुझाव दिँदै आएको छ। १० लाख रूपैयाँसम्मको कारोबारमा लाभ कर नलागे पनि त्यसमाथिको सबै कारोवारमा एउटै दरको लाभकरको व्यवस्था छ। रूयावको व्यवस्था नहुँदा मध्यम वर्ग र उपल्ला वर्गले घरजग्गा कारोवारमा तिर्ने लाभकरको दर पनि एउटै छ। करको दरमा मात्रै नभई करमा हुने छुट र सहूलियतको घोषणा पनि 'हुने खाने' कै हितमा हुँदै आएको पाइएको छ।

चालु आर्थिक वर्षको बजेटले कर दाखिला गर्दा आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि २०७६/७७ सम्मको आफ्नो कारोबार घोषणा गर्दा कारोबार अंक फरक परेको भए २०७८ साल चैत मसान्तभित्र वास्तविक कारोबार घोषणा गरेमा फरक परेको रकमको १ दशमलव ५ प्रतिशत कर दाखिला गर्दा हुने व्यवस्था गरेको छ। शुरुआतमा नेपालमा मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) १० प्रतिशत थियो, २०६२/६३ पछि १३ प्रतिशत बनाइएको छ।

सबै खालका मान्छेले तिर्ने उपभोगमा लाग्ने भ्याटसहित सरकारी सेवा वापतका धेरै जसो गैरकरहरू सबैले एउटै दरमै असुली हुँदै आएको छ। करको संरचनात्मक अवस्थालाई आधारभूत रूपबाटै परिवर्तन गरेर लैजानुपर्ने भन्दै उत्पादनशील अर्थतन्त्र बनाउन र आर्थिक गतिविधि बढाउन पनि प्रगतिशील करनीति अवलम्बन गर्नुपर्ने बताएका छन्। हाथभोमा भ्याट, गैर कर लगायत राजस्वका स्रोतहरू 'रिग्रेसिभ' (पश्चगामी) खालका रहेका छन्।

डिजेल, पेट्रोल र मट्टीतेलको मूल्य १० रूपैयाँले बढ्यो

काठमाडौं (प्रस)- सरकारले डिजेल, पेट्रोल र मट्टीतेलको मूल्य एक्पेटक लिटरमा १० रूपैयाँले बढाएको छ। नेपाल आयल निगमले शनिवार पेट्रोलको मूल्य बढाउने निर्णय गरेको हो। यो अहिलेसम्मकै उच्च मूल्य हो। वाणिज्य सचिव डा. गणेशप्रसाद पाण्डेय नेतृत्वको आयल निगम सञ्चालक समितिको बैठकले पेट्रोलियम पदार्थको निर्णय गरेको हो। यो निर्णयसँगै पेट्रोलको खुद्रा मूल्य प्रति लिटर १७० रूपैयाँ पुगेको छ। यसैगरी डिजेल र मट्टीतेलको मूल्य १५३ रूपैयाँ प्रति लिटर कायम भएको छ। बढेको मूल्य शनिवार राति १२

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको अनुरो

यही २०७९ वैशाख ६ देखि जेठ १९ गतेसम्म छनोटमा परेका कृषक परिवारहरूको घरदैलोमा आउने गणक तथा सुपरिवेक्षकहरूलाई खेतीपाती तथा पशुपन्छी सम्बन्धित सत्य तथ्य विवरण दिएर सातौँ राष्ट्रिय कृषिगणना २०७८ सफल पार्न केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग सम्पूर्ण कृषक परिवार तथा सरोकारवालामा हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

कृषिगणनाको सार. कृषि योजनाको पूर्वाधार

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhaboronline.com

www.facebook.com/Prabhabor Online

प्रभाव दैनिक